

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/B/2023/36122176495049988

ŠTRUKTÚRA ZDROJOV MAJETKU AKCIOVÝCH
SPOLOČNOSTÍ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE
Bakalárska práca

2023

Hana Šebová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/B/2023/36122176495049988

ŠTRUKTÚRA ZDROJOV MAJETKU AKCIOVÝCH
SPOLOČNOSTÍ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Bakalárska práca

Študijný program: Účtovníctvo
Študijný odbor: Ekonómia a manažment
Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva FHI EU v Bratislave
Vedúca záverečnej práce: Ing. Martina Podmanická, PhD.

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že bakalársku prácu „Štruktúra zdrojov majetku akciových spoločností v Slovenskej republike“ som vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Dátum:

Hana Šebová

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa chcela veľmi pekne poďakovať vedúcej bakalárskej práce, Ing. Martine Podmanickej, PhD. za jej cenné a užitočné rady, pripomienky, ochotu a venovaný čas pre usmernenie písania mojej bakalárskej práce.

ĎAKUJEM

Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta hospodárskej informatiky

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

- Meno a priezvisko študenta:** Hana Šebová
- Študijný program:** účtovníctvo (Jednoodborové štúdium, bakalársky I. st., denná forma)
- Študijný odbor:** ekonómia a manažment
- Typ záverečnej práce:** Bakalárska záverečná práca
- Jazyk záverečnej práce:** slovenský
- Sekundárny jazyk:** anglický
- Názov:** Štruktúra zdrojov majetku akciových spoločností v Slovenskej republike
- Anotácia:** Majetok, ktorý podnikateľský subjekt vo svojej podnikateľskej činnosti používa na svoju činnosť, získava z rôznych zdrojov. Zdroje majetku môžeme triediť z rôznych hľadísk. Štruktúra zdrojov majetku je jedným zo základných ukazovateľov hodnotiacich finančnú stabilitu podnikateľského subjektu. Bakalárska práca prostredníctvom vhodne zvolených metód finančnej analýzy analyzuje štruktúru zdrojov majetku akciových spoločností v Slovenskej republike a formuluje závery vo vzťahu k vykonanej analýze. Výhodiskom pre realizovanú analýzu sú informácie zverejnené v registri účtovných závierok.
- Vedúci:** Ing. Martina Podmanická, PhD.
- Katedra:** KÚA FHI - Katedra účtovníctva a audítorstva
- Vedúci katedry:** prof. Ing. Miloš Tumpach, PhD.
- Dátum zadania:** 28.03.2022
- Dátum schválenia:** 08.04.2022
- prof. Ing. Miloš Tumpach, PhD.
vedúci katedry

Abstrakt

ŠEBOVÁ, Hana: *Štruktúra zdrojov majetku akciových spoločností v Slovenskej republike* – Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta hospodárskej informatiky, Katedra účtovníctva a audítorstva – Vedúca záverečnej práce: Ing. Martina Podmanická, PhD. - FHI EU, 2023, počet strán: 45

Cieľom bakalárskej práce je zhodnotenie zdrojov krytia majetku vo vybraných akciových spoločnostiach. Objektom skúmania sú dve akciové spoločnosti a to Slovnaft, a. s. a Transpetrol, a. s.

Prvá kapitola sa venuje teoretickému vymedzeniu riešenej problematiky, charakteristike zdrojov krytia majetku a ich rozdelenie na vlastné a cudzie a popísanie akciovej spoločnosti z pohľadu Obchodného zákonníka .

Praktická časť bakalárskej práce sa skladá z charakteristiky vybraných akciových spoločností a ich činností. V práci sa budem venovať hodnoteniu majetku a zdrojov krytia majetku spoločností. Na analýzu vývoja ekonomiky som sa rozhodla použiť ukazovatele likvidity a ukazovatele zadlženosti.

Výsledky práce sú obsiahnuté v štvrtej kapitole. Kde zhodnotím zdroje krytia majetku a porovnáme si ukazovatele likvidity a ukazovatele zadlženosti vo vybraných akciových spoločnostiach.

Posledná kapitola má názov Diskusia a v nej som zhodnotila a porovnala obe spoločnosti na základe zistených údajov z analýzy vývoja ekonomiky.

Kľúčové slová: akciová spoločnosť, majetok, zdroje krytia, vlastné imanie, úvery, záväzky

Abstract

ŠEBOVÁ, Hana: *Structure of assets sources of joint stock companies in the Slovak Republic*
– University of Economics in Bratislava, Faculty of Business Informatics, The Department
of Accounting and Auditing – Supervisor of the final thesis: Ing. Martina Podmanická, PhD.
- FHI EU, 2023, 45 pages

The aim of the bachelor's thesis is to evaluate the sources of asset coverage in selected joint-stock companies. The object of investigation are two joint-stock companies, namely Slovnaft, a. s. and Transpetrol, a. s.

The first chapter is devoted to the theoretical definition of the solved problem, the characteristics of the sources of asset coverage and their division into own and foreign ones, and the description of the joint-stock company from the point of view of the Commercial Code.

The practical part of the bachelor thesis consists of the characteristics of selected joint-stock companies and their activities. In my work, I will focus on the evaluation of assets and sources of coverage of companies' assets. To analyze the development of the economy, I decided to use liquidity indicators and indebtedness indicators.

The results of the work are contained in the fourth chapter. Where I will evaluate sources of asset coverage and compare liquidity and indebtedness indicators in selected joint-stock companies.

The last chapter is entitled Discussion, and in it we evaluated and compared both companies based on the data obtained from the analysis of economic development.

Keywords: joint stock company, assets, assets sources, equity, loans, liabilities

Obsah

1	SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ ..	10
1.1	ZDROJE KRYTIA MAJETKU.....	11
1.1.1	Vlastné zdroje krytia majetku	11
1.1.2	Cudzie zdroje krytia majetku (záväzky)	14
1.2	AKCIOVÁ SPOLOČNOSŤ	17
1.2.1	Založenie a vznik akciovej spoločnosti	17
1.2.2	Zakladateľská zmluva a zakladateľská listina	18
1.2.3	Základné imanie akciovej spoločnosti	18
1.2.4	Rezervný fond akciovej spoločnosti	19
2	CIEĽ PRÁCE	21
3	METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA.....	22
4	VÝSLEDKY PRÁCE	24
4.1	AKCIOVÁ SPOLOČNOSŤ SLOVNAFT, A. S.....	24
4.2	AKCIOVÁ SPOLOČNOSŤ TRANSPETROL, A. S.....	32
5	DISKUSIA	38
	ZÁVER	42
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	44

Úvod

Slovenská republika si za posledné obdobie prešla veľkými transformačnými zmenami, čo sa odrazilo aj v ekonomike, ktorá sa ustavične musí prispôsobovať novým podmienkam na trhu. Jednou z hlavných priorít slovenskej ekonomiky je rozvíjanie podnikateľského prostredia a vytváranie optimálnych konkurencieschopných podmienok. Na dosiahnutie svojho cieľa a na uskutočnenie svojich podnikateľských aktivít majú podniky v súčasnej dobe k dispozícii viacero možností ako získať finančné zdroje. Medzi finančné zdroje patria zdroje interné, ktoré predstavujú vklady vlastníkov, rezervné fondy a na strane druhej sem patria externé zdroje, ktoré môžu získať od externých subjektov.

Akciové spoločnosti majú svoje špecifiká. Pri vzniku akciovej spoločnosti sa vydávajú akcie. Akcia je druh cenného papiera a predstavuje právo akcionára ako spoločníka podieľať sa na riadení spoločnosti. Akciová spoločnosť na trhu vzbudzuje dojem silnejšieho a stabilnejšieho obchodného partnera, pretože aj výška základného imania je výrazne vyššia v porovnaní napríklad so spoločnosťou s ručením obmedzeným.

Bakalárska práca sa skladá z piatich kapitol. Prvá kapitola sa venuje teoretickému vymedzeniu riešenej problematiky, charakteristike zdrojov krytia majetku a ich rozdeleniu na vlastné a cudzie a popísaniu akciovej spoločnosti z pohľadu Obchodného zákonníka. V praktickej časti práce charakterizujeme vybrané akciové spoločnosti. V práci sa budem venovať hodnoteniu zdrojov krytia majetku spoločností. Na analýzu vývoja ekonomiky som sa rozhodla použiť ukazovatele likvidity a ukazovatele zadlženosti. Výsledky práce sú obsiahnuté v štvrtej kapitole, kde zhodnotíme zdroje krytia majetku a porovnáme ukazovatele likvidity a zadlženosti vo vybraných akciových spoločnostiach. V piatej kapitole hodnotíme a porovnáваме obe spoločnosti na základe zistených údajov z realizovanej analýzy.

1 SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ

Akciové spoločnosti predstavujú v ekonomike jeden z najvýznamnejších prvkov a vo veľkej miere ovplyvňujú hospodársky vývoj ekonomiky jednotlivých štátov. Sú významným pilierom ekonomiky každej prosperujúcej krajiny. Podľa štatistických údajov vzniká v Slovenskej republike čoraz menej akciových spoločností. Jedným z dôvodov je zákaz listinných akcií na doručiteľa, teda tzv. anonymných akcií. Podnikatelia využívajú pre uskutočnenie svojich podnikateľských aktivít iné právne formy, najčastejšie spoločnosti s ručením obmedzeným.

Rok 2022 bol katastrofálny rok pre akcie. Investori boli najmä posledné roky zvyknutí na nadpriemerné výnosy. Vývoj na trhu s akciami ukazuje, že raz za niekoľko rokov prídu aj straty a presne taký bol rok 2022. Práve počas minulých rokov na trhu pribudlo veľa nových investorov, pre ktorých bol tento rok prvou ozajstnou skúškou nervov, keďže počas neho boli straty na indexe ku koncu roka nadpriemerne veľké. Ide o najväčší koncoročný pokles akcií od krízového roku 2008, kedy trhy zakončili rok v strate dokonca až 37 %. Odvtedy akcie prakticky neustále rástli a mnoho investorov nebolo zvyknutých na to, že rok môžu ukončiť s výraznejšou stratou.

Vo svete akcií sa ako benchmark zvykne používať americký akciový index S&P 500, ktorý obsahuje akcie z mnohých sektorov, mal by teda relatívne dobre odrážať ekonomickú realitu. Tento index minulý rok zakončil v strate približne 18 %, pred ním bol posledný stratový rok 2018, kedy akcie mierene klesli približne o 4,4 % z ich hodnoty za predchádzajúci rok. Rok 2022 priniesol pre svet a ekonomiky mnoho problémov - vojnu na Ukrajine, výrazný rast inflácie, zvyšovanie úrokových sadzieb zo strany centrálnych bánk, covid lockdowny a s tým spojené problémy v Číne. Následkom všetkých týchto udalostí akcie jednoducho oslabovali, keďže sa investori obávali o budúcnosť svetovej ekonomiky. Napriek negatívnemu roku sú ale dlhodobé čísla jasné, akciové trhy rastú väčšinu času a priemerný výnos akcií je zhruba 8 % ročne.

1.1 ZDROJE KRYTIA MAJETKU

Zdroje krytia majetku rozdeľujeme podľa toho, z akých prostriedkov účtovná jednotka majetok obstarala. Rozlišujeme:

- **vlastné zdroje majetku** - zdroje získané od spoločníkov alebo zdroje vytvorené účtovnou jednotkou, vlastné zdroje krytia majetku sa označujú v účtovníctve ako vlastné imanie,
- **cudzie zdroje majetku** – zdroje od externých subjektov, veriteľov ako sú dodávatelia a finančné inštitúcie.

1.1.1 *Vlastné zdroje krytia majetku*

Ak spoločnosť obstarala majetok z vlastných prostriedkov, hovoríme o vlastných zdrojoch krytia majetku, napr. pri založení spoločnosti účtovná jednotka vloží do podnikania peňažné prostriedky, čím získa vlastný zdroj krytia majetku. Na jednej strane má majetok vo forme peňazí a na strane druhej vlastný zdroj krytia majetku, v tomto prípade základné imanie, keďže peniaze vložila pri založení spoločnosti do základného imania. S peňažnými prostriedkami môže potom voľne disponovať, napr. kúpiť dlhodobý hmotný majetok. Pohyb bude len v oblasti majetku, majetok sa mení z jednej formy na druhú, teda na jednej strane dôjde k úbytku peňazí v hotovosti alebo na bankovom účte a na strane druhej nadobudne dlhodobý hmotný majetok. Zdroje krytia majetku sa nemenia.

Šostroneková a Kajanová (2009) si pod vlastným imaním predstavujú vlastné čisté obchodné imanie spoločnosti a výraz hospodárskej stability podniku. Značnú časť vlastného imania tvorí základné imanie. Je to kapitál, ktorý vlastníci vkladajú ako vlastný zdroj majetku účtovnej jednotky. Základné imanie sa môže zvyšovať vkladmi vlastníkov alebo sa doplní zo zisku. Základné imanie sa zobrazuje v podniku podľa právnej formy podnikateľského subjektu.

Vlastné imanie z pohľadu účtovníctva tvorí:

- základné imanie,
- kapitálové fondy,
- fondy tvorené zo zisku,
- výsledok hospodárenia minulých rokov,

- výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia po zdanení.

Základné imanie

Podľa Obchodného zákonníka základné imanie spoločnosti je peňažným vyjadrením súhrnu peňažných i nepeňažných vkladov všetkých spoločníkov do spoločnosti. Peňažným vkladom sú peňažné prostriedky (v hotovosti alebo na bankovom účte) a nepeňažným vkladom sú peniazmi oceníteľné hodnoty (rôzne druhy majetku ako napríklad budovy, auto, pohľadávka). Hodnota nepeňažných vkladov sa stáva majetkom spoločnosti.

Základné imanie predstavuje najdôležitejšiu zložku vlastného imania. Základné imanie predstavuje trvalý vlastný zdroj krytia majetku, ktorý do podnikania vložil vlastník (akcionár) pri vzniku spoločnosti alebo pri zvyšovaní základného imania. Základné imanie môžeme zvýšiť upísaním nových akcií, týmto spôsobom spoločnosť získava zdroje na svoju činnosť. Základné imanie sa dá zvýšiť aj z iných zdrojov, napríklad zo zisku alebo z iných vlastných zdrojov.

Kapitálové fondy

Kapitálové fondy sú vytvorené z kapitálových vkladov peňažných a nepeňažných. Kapitálové fondy majú predovšetkým význam u akciovej spoločnosti, kde ich podstatnú časť tvorí emisné ážio, t. j. kladný rozdiel medzi vyšším emisným kurzom akcie a menovitou hodnotou akcie. Kapitálové fondy sú vlastným zdrojom krytia majetku, obvykle sa však tvoria z externých zdrojov.

Na ostatných kapitálových fondoch sa účtujú peňažné príspevky a nepeňažné príspevky do kapitálového fondu z príspevkov. V prospech tohto účtu sa účtuje napríklad bezodplatne nadobudnutý majetok od akcionárov.

Fondy tvorené zo zisku

Podľa §217 ods. 1 Obchodného zákonníka Spoločnosť vytvára pri svojom vzniku rezervný fond vo výške najmenej 10 % základného imania. Tento fond je povinná každoročne dopĺňať o sumu určenú v stanovách, najmenej však vo výške 10 % z čistého zisku vyčísleného v riadnej účtovnej závierke, až do dosiahnutia výšky rezervného fondu určenej v stanovách, najmenej však do výšky 20 % základného imania.

Spoločnosť môže vytvárať aj ostatné fondy zo zisku, ktoré sa od štatutárnych fondov odlišujú skutočnosťou, že k schváleniu prídeltov do týchto fondov stačí uznesenie valného zhromaždenia a o ich použití rozhoduje vedenie spoločnosti samostatne. Tvorba týchto fondov nevyplýva na rozdiel od štatutárnych fondov z štatútu organizácie ale z rozhodnutia valného zhromaždenia spoločnosti. Ide taktiež o účelovo viazané fondy. Analytická evidencia u štatutárnych a ostatných fondov sa vedie podľa jednotlivých fondov. Prídely do týchto fondov je možné realizovať až po schválení účtovnej závierky a schválení rozdelenia zisku spoločnosti valným zhromaždením spoločnosti.

Výsledok hospodárenia minulých rokov

Ak valné zhromaždenie rozhodne o nerozdelení zisku vykázaného v riadnej individuálnej účtovnej závierke z posledného účtovného obdobia, charakter tohto vykázaného zisku sa týmto rozhodnutím pretransformuje na tzv. nerozdelený zisk z minulých období, ktorý predstavuje vlastný zdroj spoločnosti.

Operácie súvisiace s rozdelením zisku alebo úhradou straty nepatria medzi uzávierkové operácie, ale medzi operácie nasledujúceho účtovného obdobia. Predmetom rozdelenia je výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Z toho vyplýva, že predmetom rozdelenia je zisk účtovný a nie zisk daňový. Výsledok hospodárenia môže mať aj podobu straty. Rozdelenie zisku a vysporiadanie straty pripadá podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka do právomoci valného zhromaždenia. Návrh na rozdelenie zisku predkladá podľa Obchodného zákonníka štatutárny orgán spoločnosti v akciovej spoločnosti konkrétne predstavenstvo. Dozorná rada predkladá akcionárom na valnom zhromaždení svoje stanovisko k rozdeleniu zisku. K prijatiu uznesenia o tomto bode valného zhromaždenia postačuje väčšina prítomných hlasov, ak nie je v stanovách uvedené inak.

Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia

Výsledok hospodárenia je vlastný zdroj krytia majetku a je kľúčový pre hodnotenie kvality podnikania spoločnosti. Výsledok hospodárenia sa vypočíta z výsledovky ako rozdiel výnosov a nákladov. Zisk vznikne, ak sú výnosy vyššie ako náklady. Ak sú výnosy nižšie ako náklady, vznikne strata. V prípade straty sa účtujú napríklad pohľadávky voči spoločníkom na jej úhradu, aby neznižovala výšku majetku spoločnosti.

Zisk nie je príjmom, pretože výsledovka nezachytáva príjmy a výdavky, teda reálny tok peňazí, ale zachytáva výnosy a náklady. Na sledovanie príjmov a výdavkov je určený výkaz cash flow.

Výsledok hospodárenia však nezohľadňuje povahu týchto nákladov a výnosov. Napríklad ak spoločnosť vytvorí v danom roku zisk rozpustením rezerv z minulých rokov a po odpočítaní týchto rezerv z výpočtu je spoločnosť za daný rok reálne v strate, tak zisk nevypovedá o reálnom prevádzkovom hospodárení spoločnosti za daný rok. Výsledok hospodárenia spravidla neodráža reálnu ziskovosť spoločnosti a je nutné ho preto upraviť.

1.1.2 Cudzíe zdroje krytia majetku (záväzky)

Podľa §2 ods. 4 písm. b) zákona o účtovníctve záväzkom sa rozumie existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí a je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky, dá sa spoľahlivo oceniť podľa §24 až 28 zákona o účtovníctve a vykazuje sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkov.

Cudzíe zdroje podľa **Patakyho (2008)** sú zdroje krytia majetku, ktoré sú získané v styku s vonkajším okolím od rôznych účtovných jednotiek do doby ich úhrady. K cudzím zdrojom možno v prvom rade priradiť finančné záväzky, tam patria bankové úvery poskytnuté peňažným ústavom do doby ich splatenia. Ďalej to môžu byť záväzky voči dodávateľom.

Podľa **Siváka a kol. (2015)** sú rozhodujúcim zdrojom financovania v podniku externé zdroje, v rámci ktorých dominuje cudzí externý zdroj a tým je úver. V podnikateľskej sfére potreba úveru vyplýva zo spôsobu realizácie výrobkov a služieb, zo sezónneho charakteru

výroby a realizácie a z časového nesúladu medzi potrebou zdrojov na rozvoj podnikateľskej činnosti a ich tvorbou v podnikateľskej sfére.

Rezervy

Medzi záväzky patria aj rezervy. Podľa §26 ods. 5 zákona o účtovníctve rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou. Zásady pre tvorbu a použitie rezerv sú upravené v §19 postupov účtovania. Podľa tohto ustanovenia rezerva sa tvorí na základe zásady opatrnosti na riziká a straty.

Rezerva je záväzok predstavujúci existujúcu povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži ekonomické úžitky účtovnej jednotky, pričom ak nie je známa presná výška tohto záväzku, ocení sa odhadom v sume dostatočnej na splatenie existujúcej povinnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, pri zohľadnení rizík a neistôt. Záväzok s určitým časovým vymedzením a výškou sa neúčtuje na účte rezerv, ale na príslušnom účte záväzku.

Podmienky na účtovanie a vykázanie rezerv:

- **súčasná povinnosť** – vznik povinnosti vyplýva zo záväzných právnych predpisov, z uzavretých zmlúv, z dobrovoľného rozhodnutia účtovnej jednotky splniť si povinnosť voči tretej strane,
- **zníženie ekonomických úžitkov** – samotná existencia povinnosti nestačí na uznanie rezervy, ale musí byť pravdepodobné, že na plnenie tejto povinnosti nastane úbytok ekonomických úžitkov,
- **spol'ahlivosť ocenenia povinnosti** – suma vykázaná ako rezerva vyjadruje najpresnejší odhad výdavku potrebného na splnenie povinnosti, odhad vychádza z analýzy minulého vývoja, z odborných znalostí, poprípade aj z posudkov nezávislých expertov.

Spôsob tvorby a používania rezerv sa uvádza vo vnútornom predpise účtovnej jednotky, pričom rezerva sa môže použiť len na účel, na ktorý bola vytvorená. Zostatky rezerv sa prevádzajú do nasledujúceho účtovného obdobia. Rezervy nemajú aktívny zostatok.

Závazky z obchodného styku

Závazky predstavujú cudzí zdroj krytia majetku a vznikajú predovšetkým z obchodných vzťahov voči dodávateľom materiálu, tovaru, dlhodobého majetku alebo služieb.

Z časového hľadiska sa členia záväzky na:

- **krátkodobé** – patria sem: krátkodobé zmenky na úhradu, krátkodobé zálohy od odberateľov, záväzky voči zamestnancom, voči inštitúciám sociálneho poistenia a zdravotného poistenia, voči spoločníkom, štátu a pod.,
- **dlhodobé** – vystupujú vo forme záväzkov z obchodného styku. Patria sem emitované obligácie, dlhodobé zálohy od odberateľov, dlhodobé zmenky na úhradu a pod.

Bankové úvery a finančné výpomoci

Bankové úvery predstavujú cudzí zdroj krytia majetku, ktorý účtovnej jednotke poskytuje banka za určitých zmluvne dohodnutých podmienok. Nedostatok vlastných peňažných prostriedkov sa účtovné jednotky snažia preklenúť prostredníctvom úverov, pôžičiek alebo rôznych iných finančných výpomocí. Medzi najčastejšiu formu získavania peňažných prostriedkov patria bankové úvery, krátkodobé alebo dlhodobé. To znamená, že účtovná jednotka požiada o úver príslušnú banku, ktorá peňažné prostriedky požičia za určitú finančnú odmenu, ktorou je úrok.

Okrem bankových inštitúcií si môže účtovná jednotka požiť peňažné prostriedky aj od spoločníkov, od prepojených účtovných jednotiek, účtovných jednotiek s podielovou účasťou, prípadne od iných účtovných jednotiek, alebo peňažné prostriedky získa prostredníctvom vydaných dlhopisov. Ak účtovné jednotky požiadajú o pomoc banky, hovoríme o úveroch, ak požiadajú o pomoc spoločníkov, materskú účtovnú jednotku, dcérsku účtovnú jednotku, poprípade iné účtovné jednotky, hovoríme o pôžičkách alebo o finančných výpomociach.

Bankové úvery sa pre účtovnú jednotku stávajú záväzkami, ktoré podľa §12 ods. 2 postupov účtovania môžu byť dlhodobé alebo krátkodobé.

1.2 AKCIOVÁ SPOLOČNOSŤ

Akciová spoločnosť patrí medzi kapitálové spoločnosti a jej charakteristickým znakom je, že sústreďuje kapitál za účelom uskutočnenia podnikateľskej činnosti. Obchodné meno spoločnosti musí obsahovať označenie „akciová spoločnosť“ alebo skratku „akc. spol.“ alebo skratku „a. s.“.

Podľa §154 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) „akciová spoločnosť môže byť súkromnou akciovou spoločnosťou alebo verejnou akciovou spoločnosťou. Za verejnú akciovú spoločnosť sa považuje spoločnosť, ktorej všetky akcie alebo časť akcií boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, ktorý sa nachádza alebo ktorý sa prevádzkuje v niektorom zo zmluvných štátov Dohody o Európskom hospodárskom priestore.“

Akciová spoločnosť má základné imanie rozvrhnuté na určitý počet akcií, ktoré majú určitú menovitou hodnotu. Spoločnosť zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Akcionár však neručí za záväzky spoločnosti.

1.2.1 Založenie a vznik akciovej spoločnosti

Spoločnosť môže založiť jeden zakladateľ ale iba v prípade, ak je zakladateľ právnickou osobou, inak dvaja alebo viacerí zakladatelia.

Podľa §162 Obchodného zákonníka „ak spoločnosť zakladajú dvaja alebo viacerí zakladatelia, uzavrú zakladateľskú zmluvu. Ak spoločnosť zakladá jeden zakladateľ, nahrádza zakladateľskú zmluvu zakladateľská listina. Zakladateľská zmluva alebo zakladateľská listina sa musia vyhotoviť vo forme notárskej zápisnice o právnom úkone. Súčasťou zakladateľskej zmluvy a zakladateľskej listiny je návrh stanov.“

Odo dňa založenia akciovej spoločnosti musia zakladatelia do 90 dní zapísať akciovú spoločnosť do Obchodného registra Slovenskej republiky. Zápisom do obchodného registra vzniká akciová spoločnosť.

1.2.2 Zakladateľská zmluva a zakladateľská listina

Zakladateľská zmluva alebo zakladateľská listina je písomná dohoda o založení akciovej spoločnosti.

Podľa §163 Obchodného zákonníka „zakladateľská zmluva alebo zakladateľská listina musí obsahovať:

- a) obchodné meno, sídlo a predmet podnikania (činnosti),
- b) navrhované základné imanie,
- c) počet akcií, ich menovitú hodnotu, formu a podobu, ak sa majú vydať akcie rôznych druhov, ich názov a opis práv s nimi spojených, údaj o obmedzení prevoditeľnosti akcií, ak majú byť vydané akcie na meno, ktorých prevoditeľnosť je obmedzená,
- d) emisný kurz, za ktorý spoločnosť akcie vydáva,
- e) počet akcií, ktoré upisujú jednotliví zakladatelia,
- f) určenie predmetu nepeňažného vkladu a určenie peňažnej sumy, v akej sa nepeňažný vklad započítava za plnenie emisného kurzu akcií, ktoré zakladateľ upísal, ak sa zakladateľ zaväzuje vložiť do spoločnosti nepeňažný vklad,
- g) určenie správcu vkladov podľa §60 ods. 1,
- h) predpokladané náklady spoločnosti súvisiace s jej založením a vznikom.“

1.2.3 Základné imanie akciovej spoločnosti

Pri zakladaní akciovej spoločnosti sa určí základné imanie a jeho rozdelenie na vopred známy počet akcií. Hodnota základného imania spoločnosti musí byť aspoň 25 000 eur. Následne dochádza k upisovaniu akcií, teda k ich predaju investorom. Do dňa vzniku musí byť upísané celé základné imanie a splatených minimálne 30 % z peňažných vkladov. Pri vzniku musí mať akciová spoločnosť navyše vytvorený rezervný fond vo výške 10 % zo základného imania.

Základné imanie spoločnosti môže byť tvorené okrem peňažných vkladov aj nepeňažnými vkladmi. Obchodný zákonník totiž vymedzuje základné imanie spoločnosti ako peňažné vyjadrenie súhrnu peňažných i nepeňažných vkladov všetkých spoločníkov spoločnosti. Nepeňažný vklad predstavuje iné peniazmi ocenené hodnoty. Nepeňažným vkladom musí byť iba majetok, ktorého hodnota sa dá určiť. Hodnota nepeňažného vkladu sa určí znaleckým posudkom.

Nepeňažným vkladom môže byť:

- **hnutel'ná vec** (napr. osobný automobil, stroje, prístroje a zariadenia, materiál, tovar, umelecké diela a zbierky),
- **nehnutel'nosť** (napr. pozemok, byt, budova, stavba),
- **právo duševného vlastníctva** (napr. rôzne patenty, licencie alebo z oblasti autorského práva napr. vysielacie a vydavateľské právo),
- **iné oceniteľné práva** (napr. obchodné meno, obchodná značka, know – how) ,
- **cenné papiere a podiely** (napr. majetkové a dlhové cenné papiere určené na obchodovanie alebo držané do splatnosti, podiely na základnom imaní inej spoločnosti).

1.2.4 Rezervný fond akciovej spoločnosti

Rezervný fond akciovej spoločnosti je upravený v ustanovení §217 Obchodného zákonníka. Akciová spoločnosť povinne vytvára už pri svojom vzniku rezervný fond z kapitálových vkladov vo výške najmenej 10 % zo základného imania. Akciová spoločnosť je povinná počas fungovania spoločnosti dopĺňať rezervný fond z čistého zisku vyčísleného v riadnej účtovnej závierke a to 10 % až do výšky minimálne 20 % zo základného imania spoločnosti.

Rozhodnutie o použití rezervného fondu je v kompetencii predstavenstva, ak stanovy neurčujú inak. Do výšky stanovenej zákonom je možné použiť zákonný rezervný fond na úhradu straty vykázananej ako výsledok hospodárenia akciovej spoločnosti.

AKCIA

Akcia je druh cenného papiera, predstavuje vlastnícke práva akcionára ako spoločníka podieľať sa na riadení spoločnosti, na zisku a na likvidačnom zostatku po zrušení spoločnosti s likvidáciou. Akcie emituje akciová spoločnosť pred jej vznikom povinne a potom môže kedykoľvek, keď to uzná za vhodné. Akcia môže byť vydaná v podobe listinného cenného papiera alebo v podobe zaknihovaného cenného papiera, ak zákon neustanovuje inak.

Akcia obsahuje:

- obchodné meno a sídlo spoločnosti,
- menovitú hodnotu,
- označenie, či akcia znie na doručiteľa alebo na meno,
- výšku základného imania a počet všetkých akcií spoločnosti k dátumu vydania emisie akcií, ak osobitný zákon neustanovuje inak,
- dátum vydania emisie akcií.

Kmeňové akcie

S kmeňovými akciami sú spojené všetky základné práva. Najdôležitejším právom je podieľať sa na riadení akciovej spoločnosti. Akcionár vykonáva túto funkciu prostredníctvom valného zhromaždenia.

Prioritné akcie

Prioritné akcie sú akcie, s ktorými sú spojené prednostné práva, ktoré sa týkajú dividendy. Táto priorita je však vyvážená tým, že prioritné akcie nemusia mať právo pri hlasovaní na valnom zhromaždení. Ak nastane prípad, že sa prioritná akcia nevyplatí, majiteľ akcie nadobúda právo hlasovať na valnom zhromaždení.

Zamestnanecké akcie

Zamestnanecké akcie sú v poslednom období veľmi populárne. Tieto akcie znejú na meno a môžu sa prevádzať iba medzi zamestnancami akciovej spoločnosti alebo bývalými zamestnancami, ktorí sú už na dôchodku. Zamestnanecká akcia sa musí spoločnosti vrátiť v prípade smrti majiteľa akcie alebo pri ukončení pracovného pomeru.

Emisný kurz akcie

Emisný kurz akcie je peňažným vyjadrením ceny, za ktorú sa akcia predáva pri emisii. Nesmie byť nižší ako je menovitá hodnota akcie.

2 Cieľ práce

Cieľom bakalárskej práce je zhodnotenie zdrojov krytia majetku vo vybraných akciových spoločnostiach v sledovanom období. Predmetom analýzy sú dve akciové spoločnosti a to Slovnaft, a. s. a Transpetrol, a. s. Vybrané podniky budeme skúmať na základe výkazov z účtovnej závierky. Sledované obdobie je rok 2021.

Pri analýze zdrojov krytia majetku využívame metodické nástroje finančnej analýzy, t. j. pomerové ukazovatele, pričom vychádzame z údajov, ktoré sú uvedené v jednotlivých výkazoch.

V praktickej časti bakalárskej práce charakterizujeme vybrané akciové spoločnosti a ich činnosti. Ďalej sa venujeme hodnoteniu majetku a zdrojov krytia majetku spoločností. Na analýzu vývoja ekonomiky použijeme ukazovatele likvidity a ukazovatele zadlženosti. V práci spomenieme aj výnosy a tržby spoločností pre väčší prehľad o finančnej situácii.

Na základe zistení v závere práce hodnotíme a porovnáme obe spoločnosti. Ktorá spoločnosť má väčší majetok, ktorá spoločnosť na financovanie používa viac vlastné zdroje ako cudzie, pozrieme sa na výsledok hospodárenia spoločností a porovnáme ich celkovú zadlženosť, stupeň samofinancovania a úverovú zaťaženosť.

3 Metodika práce a metódy skúmania

Bakalárska práca je zameraná na zhodnotenie štruktúry zdrojov krytia majetku akciovej spoločnosti. Objektom skúmania sú dve akciové spoločnosti. Prvá spoločnosť je Slovnaft, a. s. a druhá spoločnosť je Transpetrol, a. s. Obe spoločnosti sa zaoberajú ropovodným priemyslom. Hlavná úloha Transpetrolu je preprava ropy a jej skladovanie. Slovnaft sa zameriava na výrobu, skladovanie, distribúciu a veľkoobchodný predaj výrobkov z ropy.

Pri analýze spoločností využívame metodické nástroje finančnej analýzy, v podobe pomerových ukazovateľov, konkrétne ukazovatele likvidity, pomocou ktorých si zhodnotíme finančné zdravie podniku, či je podnik schopný uhrádzať svoje záväzky včas.

Ukazovatele likvidity:

- Pohotovostná likvidita (likvidita 1. stupňa) OI: (0,2 – 0,8)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{finančné účty (FÚ)} + \text{krátkodobý finančný majetok}}{\text{krátkodobý cudzí kapitál}}$$

$$\text{Krátkodobý cudzí kapitál} = \text{krátkodobé záväzky} + \text{bežné úvery} + \text{krátkodobé finančné výpomoci}$$

- Bežná likvidita (likvidita 2. stupňa) OI: (1 – 1,5)

$$\text{Bežná likvidita} = \frac{\text{FÚ} + \text{krátkodobý finančný kapitál} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobý cudzí kapitál}}$$

- Celková likvidita (likvidita 3. stupňa) OI: (1,5 – 2,5)

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{Obežný majetok}}{\text{krátkodobý cudzí kapitál}}$$

Ukazovatele zadlženosti, hodnotia finančnú štruktúru zdrojov spoločnosti. Ukazovateľ zadlženosti vypovedá o tom, na toľko % je spoločnosť zadlžená. Ukazovateľ samofinancovania vypovedá o rozsahu používania vlastných zdrojov k celkovým zdrojom spoločnosti a ukazovateľ úverovej zaťaženia predstavuje podiel úverov na celkových zdrojoch podniku.

Ukazovatele zadlženosti vypočítame nasledovne:

$$\text{Celková zadlženosť} = \frac{\text{cudzíe zdroje} \times 100 \text{ (v \%)}}{\text{celkový kapitál}}$$

$$\text{Stupeň samofinancovania} = \frac{\text{vlastný kapitál} \times 100 \text{ (v \%)}}{\text{celkový kapitál}}$$

$$\text{Úverová zaťaženosť} = \frac{(\text{bankové úvery} + \text{finančné výpomoci}) \times 100 \text{ (v \%)}}{\text{celkový kapitál}}$$

4 Výsledky práce

4.1 Akciová spoločnosť SLOVNAFT, a. s.

Slovnaft, a. s. je rafinérsko-petrochemická spoločnosť. Spoločnosť okrem výroby, skladovania, distribúcie a veľkoobchodného predaja výrobkov z ropy disponuje najväčšou maloobchodnou sieťou v rámci Slovenskej republiky, zameranou na predaj motorových palív a mazív a na poskytovanie širokej škály služieb motoristom. Rafinéria Slovnaft a. s. po intenzívnej modernizácii patrí v súčasnosti medzi tri najmodernejšie rafinérie v Európe. Vysoká kvalita produkcie je významnou konkurenčnou výhodou, až 80 % vyrobených motorových palív je exportovaných, prevažne na trhy členských krajín EÚ.

Finančný prehľad o spoločnosti Slovnaft, a. s.

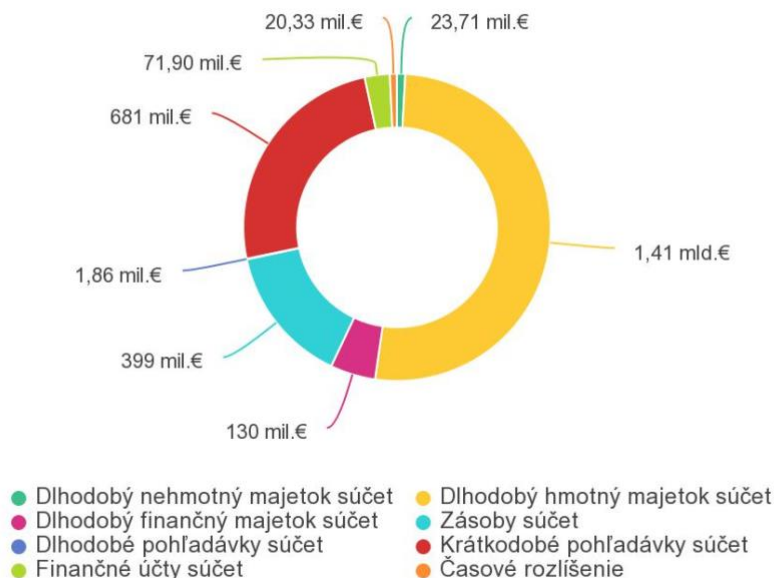
MAJETOK

Spoločnosť si v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov uplatnila oslobodenie od povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, nakoľko materská spoločnosť MOL Nyrt. zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku za najväčšiu skupinu podnikov podľa právnych predpisov EÚ, do ktorej je zahrňovaná aj účtovná závierka spoločnosti a účtovné závierky všetkých jej dcérskych spoločností.

Z údajov z individuálnej účtovnej závierky zostavenej k 31. decembru 2021 spoločnosť vlastní nasledovné aktíva, čiže majetok spoločnosti vo výške 2,74 mld. €. Dlhodobé aktíva tvorí dlhodobý nehmotný a hmotný majetok, investície v dcérskych spoločnostiach, investície v pridružených spoločnostiach, finančné aktíva ocenené v reálnej hodnote so zmenami vykázanými do ostatného komplexného výsledku a ostatné dlhodobé aktíva. Dlhodobé aktíva spolu predstavujú sumu 1,56 mld. €. Obežné aktíva tvoria zásoby, pohľadávky z obchodného styku, ostatné obežné aktíva, peniaze a peňažné ekvivalenty. Obežné aktíva spolu predstavujú sumu 1,15 mld. €.

Aktíva

SLOVNAFT, a.s.

FinStat.sk

Zdroj: FinStat

ZDROJE KRYTIA MAJETKU

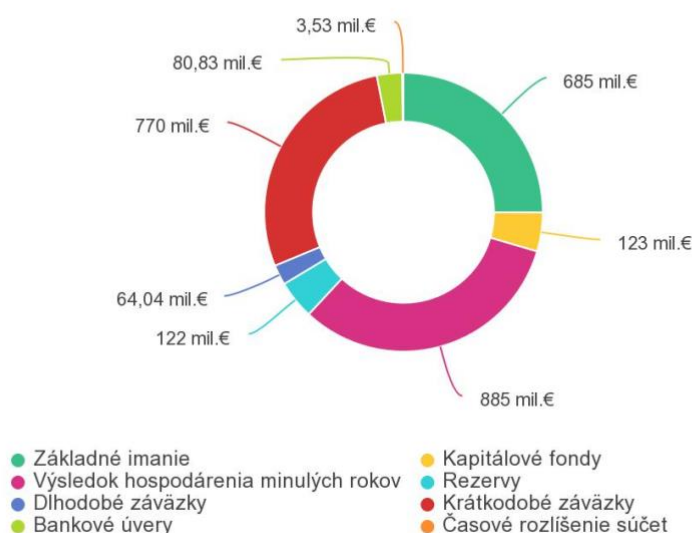
Z údajov z individuálnej účtovnej závierky zostavenej k 31. decembru 2021 spoločnosť má nasledovné pasíva, čiže zdroje krytia majetku vo výške 2,74 mld. €, tým je zachovaný bilančný princíp majetok sa rovná zdrojom krytia majetku. Zdroje krytia majetku tvorí vlastné imanie a záväzky. Vlastné imanie spoločnosti predstavuje vlastné zdroje financovania podniku. Vlastné imanie spoločnosti tvorí základné imanie, emisné ážio, nerozdelený zisk a ostatné komponenty vlastného imania. Vlastné imanie spolu predstavuje sumu 1,69 mld. €.

Záväzky spoločnosti predstavujú cudzie zdroje financovania podniku. Záväzky spoločnosti rozdeľujeme na dlhodobé a krátkodobé. Krátkodobé nepredstavujú veľké riziko pre spoločnosť pretože sú splatné do jedného roka. Krátkodobé záväzky tvoria záväzky z obchodného styku a ostatné krátkodobé záväzky, rezervy, krátkodobé úvery, krátkodobá časť dlhodobých úverov, daň z príjmov- záväzkov. Krátkodobé záväzky spolu predstavujú sumu 837 mil. €. Dlhodobé záväzky tvoria dlhodobé úvery bez krátkodobej časti dlhodobých úverov, rezervy, odložené daňové záväzky, ostatné dlhodobé záväzky. Dlhodobé záväzky predstavujú sumu 203 mil. €.

Pre porovnanie pomeru vlastných a cudzích zdrojov môžeme posúdiť, že spoločnosť na financovanie používa najmä vlastné zdroje financovania, ktoré sú vo výške 1,69 mld. €. Cudzie zdroje sú vo výške 1,04 mld. €.

Pasíva

SLOVNAFT, a.s.

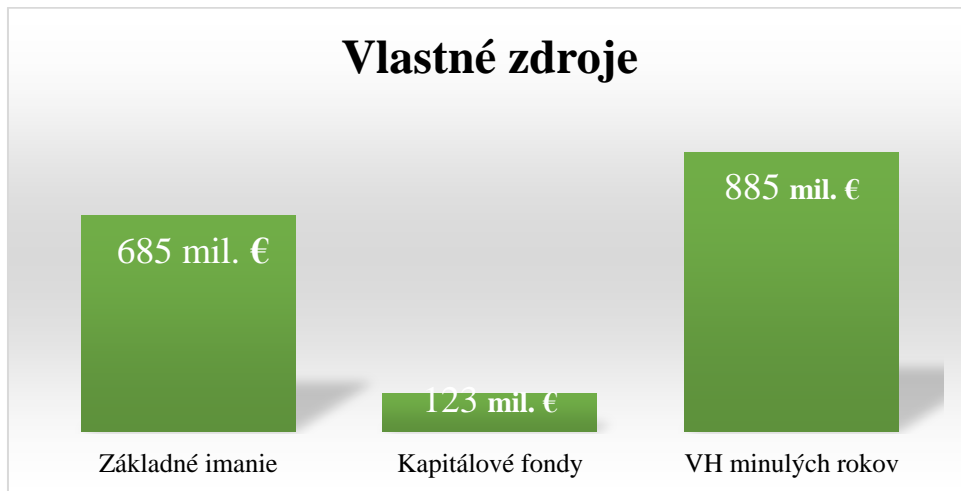
FinStat.sk

Zdroj: FinStat

Vlastné zdroje sú pre spoločnosť oveľa dôležitejšie ako externé zdroje. Vlastné zdroje podnik vytvára svojou činnosťou. Medzi najdôležitejšie vlastné zdroje patrí základné imanie, ktoré spoločnosť tvorí už pri vzniku spoločnosti. Minimálna výška základného imania pre akciovú spoločnosť je 25 000 €, základné imanie si spoločnosť môže každoročne navyšovať podľa svojich potrieb. Výška základného imania Slovnaft, a. s. za rok 2021 je 685 miliónov €.

Medzi ďalšie zložky vlastných zdrojov patria kapitálové fondy, ktoré sa povinne tvoria z vkladov spoločníkov, teda akcionárov vo výške najmenej 10 % zo základného imania. Spoločnosť Slovnaft, a. s. je povinná doplniť rezervný fond z čistého zisku vyčísleného v riadnej účtovnej závierke a to 10 % až do výšky minimálne 20 % zo základného imania spoločnosti. Výška kapitálových fondov spoločnosti je 123 miliónov €.

Ak sa spoločníci rozhodnú o nerozdelení zisku, výsledok hospodárenia minulých rokov predstavuje vlastný zdroj spoločnosti a za rok 2021 je to 885 miliónov €.

Zdroj: vlastné spracovanie

Cudzie zdroje spoločnosť získava od externých subjektov. Medzi dlhodobé záväzky patria napríklad dlhodobé zálohy od odberateľov, dlhodobé zmeny na úhradu a pod. Výška dlhodobých záväzkov je 64,4 miliónov €. Krátkodobé záväzky spoločnosti predstavujú záväzky voči zamestnancom, voči inštitúciám sociálneho a zdravotného poistenia, voči spoločníkom a pod. a výška krátkodobých záväzkov je 770 miliónov €.

Spoločnosť tvorí rezervy vo výške 122 miliónov €, patria sem krátkodobé rezervy, zákonné rezervy a ostatné rezervy. Bankové úvery spoločnosť čerpá vo výške 80,83 miliónov €.

Zdroj: vlastné spracovanie

LIKVIDITA

Ukazovatele likvidity vytvárajú ucelený obraz o finančnej situácii spoločnosti a jej schopnosti uhradiť svoje krátkodobé záväzky včas.

UKAZOVATEĽ	2021
Finančné účty	71,90 mil.
Krátkodobý cudzí kapitál	850,83 mil.
Krátkodobé pohľadávky	681 mil.
Obežný majetok	1 151,9 mil.
Dlhodobé pohľadávky	1,86 mil.
VÝPOČET LIKVIDITY	
Pohotová likvidita	0,084
Bežná likvidita	0,884
Celková likvidita	1,353

Zdroj: vlastné spracovanie

Optimálna hodnota pohotovej likvidity by mala byť podľa Gurčíka v rozmedzí od 0,2 – 0,8. Spoločnosť je schopná včas uhrádzať svoje záväzky, ak sa pohotová likvidita pohybuje v uvedených hodnotách,. Ako môžeme v tabuľke vidieť spoločnosť nedosahuje odporúčané hodnoty, hodnota pohotovej likvidity dosiahla úroveň 0,084. Znamená to, že spoločnosti pripadá na 1 euro krátkodobých záväzkov len 0,084 € finančných prostriedkov.

Bežná likvidita by mala byť podľa Gurčíka v rozmedzí od 1 – 1,5. Ako môžeme vidieť v tabuľke bežná likvidita dosiahla hodnotu 0,884, čo znamená, že nedosahuje odporúčanú hodnotu.

Optimálna úroveň celkovej likvidity by mala byť podľa Gurčíka v intervale od 1,5 – 2,5. Spoločnosť dosiahla úroveň 1,353, čo znamená, že zase nedosahuje odporúčanú hodnotu. Celkovo je teda situácia spoločnosti pomerne kritická vo vzťahu k likvidite. Nedostatočné úrovne likvidity môžu viesť k problémom s úhradou záväzkov a zníženiu dôveryhodnosti medzi veriteľmi a investormi. Preto by spoločnosť mala zvýšiť svoju likviditu a zlepšiť svoje finančné ukazovatele. Jedným zo spôsobov môže byť zlepšenie správy pohľadávok, obmedzenie nakupovania nevyhnutných aktív a zvýšenie tržieb.

Ukazovatele likvidity nám vypovedajú o tom, či je podnik schopný uhrádzať svoje krátkodobé záväzky včas, použila som ich na posúdenie finančnej situácie v pozorovaných

spoločnostiach, pre väčší a ucelenejší obraz o finančnej situácii v akej sa spoločnosti nachádzajú a pomocou likvidity môžeme ovplyvniť aj zdroje krytia majetku. Ak zistíme, že likvidita spoločnosti nie je v požadovaných hodnotách, môžeme sa tak rozhodnúť o tom či si zoberieme napr. krátkodobý bankový úver a posúdiť, či budeme schopný ho splácať.

ZADLŽENOSŤ

Ukazovatele zadlženosti vyjadrujú aký objem cudzieho kapitálu sa podieľa na celkovom kapitáli, resp. v akom rozsahu podnik využíva cudzie zdroje financovania svojho majetku. Čím viac vlastného kapitálu má podnik k dispozícii, tým je stabilnejší. Stav jednotlivých ukazovateľov zadlženosti môžeme vidieť v tabuľke.

UKAZOVATEL	2021
Celková zadlženosť	38,07%
Stupeň samofinancovania	61,92%
Úverová zaťaženosť	2,96%

Zdroj: vlastné spracovanie

Pomocou vzorca celkovej zadlženosti dávame do pomeru cudzie zdroje a celkový kapitál spoločnosti. Celková zadlženosť spoločnosti je 38,07 %, tento fakt je pre veriteľov a finančné inštitúcie veľmi dôležitý, pretože takto vidia potenciál a stabilitu spoločnosti.

Opakom celkovej zadlženosti je stupeň samofinancovania, ktorý udáva ako je spoločnosť financovaná vlastným kapitálom. Stupeň samofinancovania vypočítame ako pomer vlastného kapitálu a celkového kapitálu. Hodnota tohto ukazovateľa je 61,92 % a ukazuje nám ako efektívne spoločnosť využíva svoje vlastné zdroje na financovanie.

Pomocou ukazovateľa úverovej zaťaženia vieme zistiť pomer medzi bankovými úvermi a finančnými výpomocami k objemu celkového kapitálu. Spoločnosť má iba bankové úvery vo výške 80,83 mil. €. Ak dáme do pomeru bankové úvery a celkový kapitál spoločnosti tam nám vyšlo, že úverová zaťaženosť spoločnosti je iba 2,96 %. Takýto nízky ukazovateľ úverovej zaťaženia signalizuje, že spoločnosť je schopná splácať svoje úvery a má dostatočné vlastné zdroje na svoje prevádzkovanie.

ZISK

Zisk je jeden z najdôležitejších vlastných zdrojov krytia majetku. Spoločnosť Slovnaft, a. s. v roku 2021 dosiahla zisk 253 mil. €. Ako môžeme vidieť na grafe v porovnaní s rokom 2020, ktorý bol pre spoločnosť stratovým rokom, tak naopak rok 2021 bol práve rok kedy spoločnosť za posledných 6 rokov dosiahla najvyšší zisk.

Zisk

SLOVNAFT, a.s.

Zdroj: FinStat

TRŽBY

Medzi tržby Slovnaft, a. s. patria tržby z motorových náft, automobilové benzíny, ostatné rafinérské výrobky, plasty, služby a ostatné. Tržby spolu za rok 2021 boli vo výške 4,06 mld. €. Keď znovu porovnáme rok 2020 s rokom 2021 môžeme vidieť ako výrazne tržby stúpili v spoločnosti.

Tržby

SLOVNAFT, a.s.

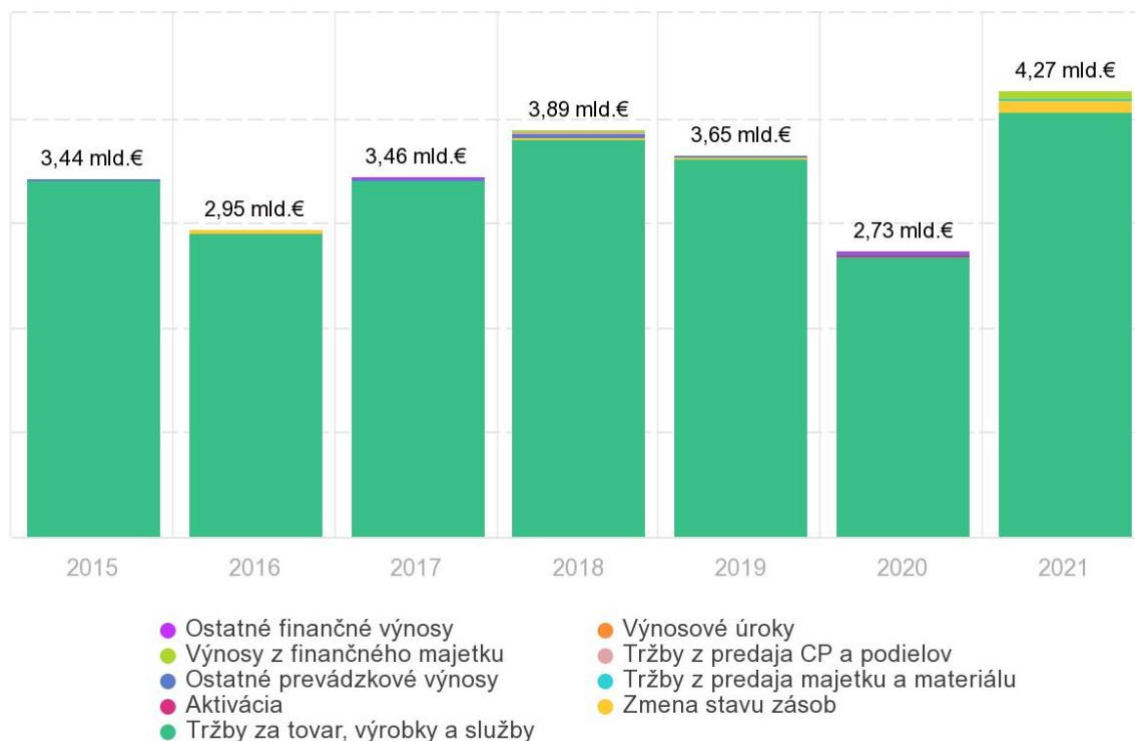
VÝNOSY

Celkové výnosy spoločnosti Slovnaft, a. s. boli za rok 2021 vo výške 4,27 mld. €. Do celkových výnosov patria tržby netto plus ostatné prevádzkové výnosy. Ako si na grafe môžeme všimnúť od roku 2015 po rok 2020 boli výnosy v približne podobných hodnotách. Až rok 2020 priniesol veľký skok kde výnosy klesli najviac za posledných 6 rokov. Bolo to práve obdobie koronavírusu a vtedy výrazný pokles výnosov zaznamenalo veľmi veľa odvetví a spoločností.

Pomocou grafu môžeme vidieť, že rok 2021 nám priniesol najvyššie výnosy za sledované obdobie, prečo je to tak si vysvetlíme na príklade. Nákupné centrá boli zatvorené, nefungovali kamenné predajne a tak sa rozšíril internetový predaj cez e-shopy. Podniky neváhali a pomocou kuriérskych služieb si zabezpečili chod svojich podnikateľských aktivít, čo malo na spoločnosť Slovnaft, a. s. veľmi dobrý dopad. Práve pomocou kuriérskych služieb, ktoré spotrebovávali najviac palív, pre spoločnosť zabezpečili najvyššie výnosy za sledované obdobie.

Celkové výnosy

SLOVNAFT, a.s.

FinStat.sk

Zdroj: FinStat

4.2 Akciová spoločnosť TRANSPETROL, a. s.

Spoločnosť Transpetrol, a. s. je strategicky dôležitou súčasťou slovenskej ekonomiky. Patrí medzi najväčšie a najvýznamnejšie podnikateľské subjekty na Slovensku, ktoré svojimi hospodárskymi aktivitami výrazne ovplyvňujú približovanie kvality života v našej krajine úrovni vyspelých európskych štátov. Za svoj eminentný záujem považuje sústavné upevňovanie svojej strategickej pozície v preprave a skladovaní ropy pre slovenské hospodárstvo a svoje efektívne pôsobenie na európskom ropnom trhu.

Finančný prehľad o spoločnosti Transpetrol, a. s.

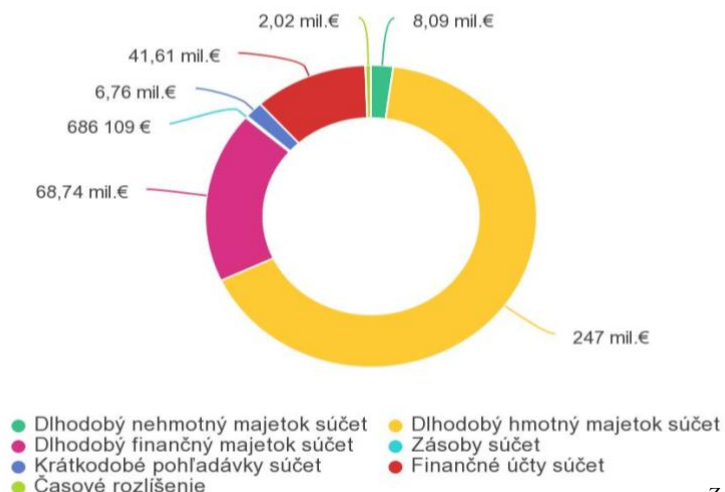
MAJETOK

Z údajov z konsolidovanej účtovnej závierky zostavenej k 31. decembru 2021 spoločnosť vlastní nasledovné aktíva, čiže majetok spoločnosti vo výške 420,7 mil. €. Medzi neobežný majetok spoločnosti patria budovy, stavby, stroje, zariadenia, investície do nehnuteľnosti, nehmotný majetok, finančné investície v pridružených podnikoch a dcérskych spoločnostiach a odložená daňová pohľadávka. Neobežný majetok spolu predstavuje sumu 340,3 mil. €.

Medzi obežný majetok spoločnosti patria zásoby, pohľadávky z obchodného styku a ostatné pohľadávky, dlhodobý majetok držaný na predaj, daň z príjmov – pohľadávka, peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty. Obežný majetok spolu predstavuje sumu 80,4 mil. €.

Aktíva

TRANSPETROL, a.s.

Zdroj: FinStat

ZDROJE KRYTIA MAJETKU

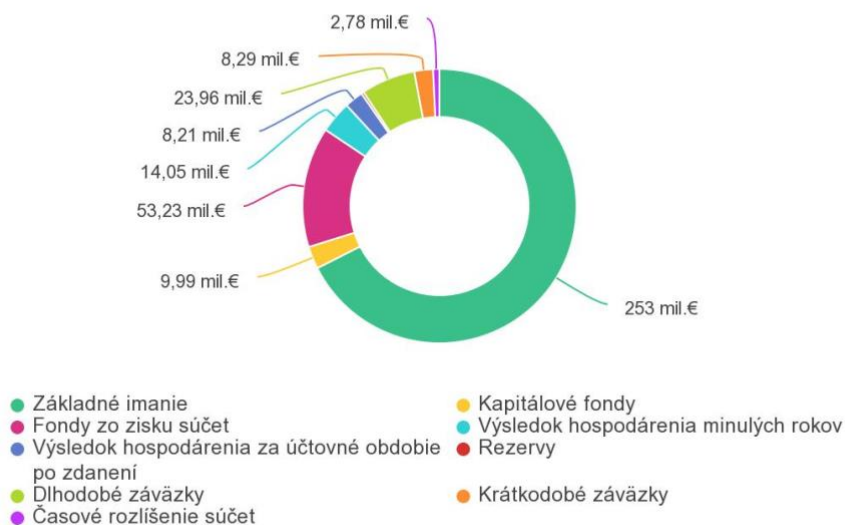
Z údajov z konsolidovanej účtovnej závierky zostavenej k 31. decembru 2021 spoločnosť má nasledovné pasíva, čiže zdroje krytia majetku vo výške 420,7 mil. €, čím je zachovaný bilančný princíp majetok sa musí rovnať zdrojom krytia majetku. Zdroje krytia majetku tvoria vlastné imanie a záväzky. Vlastné imanie spoločnosti predstavuje vlastné zdroje financovania podniku. Vlastné imanie spoločnosti tvorí základné imanie, kapitálové fondy, zákonný rezervný fond a nerozdelený zisk. Vlastné imanie spolu predstavuje sumu 371,4 mil. €.

Záväzky spoločnosti predstavujú cudzie zdroje financovania podniku. Záväzky spoločnosti rozdeľujeme na dlhodobé a krátkodobé. Krátkodobé záväzky tvoria úvery od tretích strán, záväzky z obchodného styku a ostatné záväzky, daň z príjmov – záväzok a výnosy budúcich období. Krátkodobé záväzky spolu predstavujú sumu 11,8 mil. €. Dlhodobé záväzky tvoria úvery od tretích strán, odložený daňový záväzok, výnosy budúcich období, rezervy a ostatné dlhodobé záväzky. Dlhodobé záväzky predstavujú sumu 37,5 mil. €. Záväzky spoločnosti spolu predstavujú sumu 49,3 mil. €.

Pre porovnanie pomeru vlastných a cudzích zdrojov môžeme posúdiť, že spoločnosť na financovanie používa najmä vlastné zdroje financovania, ktoré sú vo výške 371,4 mil. €. Cudzie zdroje sú vo výške 49,3 mil. €.

Pasíva

TRANSPETROL, a.s.

FinStat.sk Zdroj: FinStat

Vlastné zdroje spoločnosť vytvára vlastnou činnosťou. Medzi vlastné zdroje patrí základné imanie, ktoré spoločnosť tvorí už pri vzniku spoločnosti. Výška základného imania Transpetrolu, a. s. je 253 miliónov €.

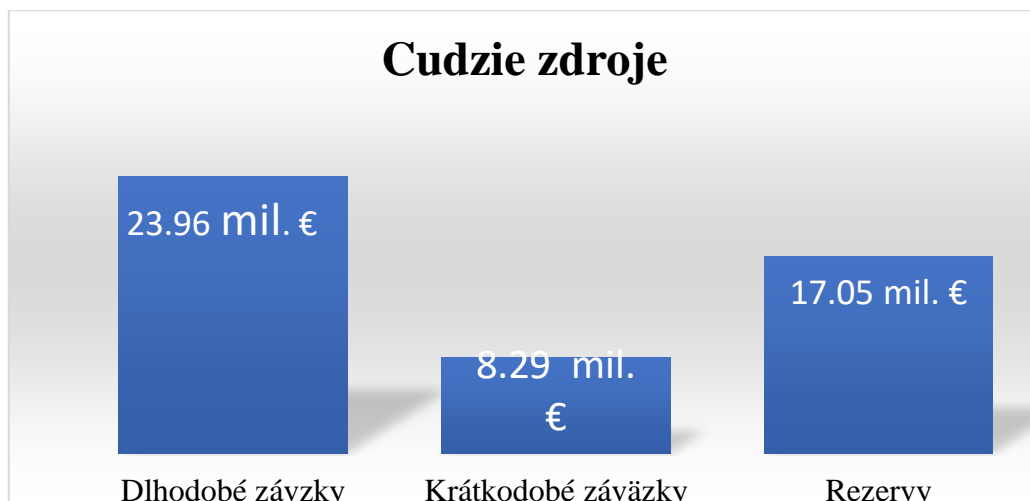
Medzi ďalšie zložky vlastných zdrojov patria kapitálové fondy, ktoré sa povinne tvoria z vkladov spoločníkov. Výška kapitálových fondov spoločnosti je 9,99 miliónov €. Fondy zo zisku sa môžu tvoriť až po schválení účtovnej závierky a schválení rozdelenia zisku spoločnosti valným zhromaždením spoločnosti a sú vo výške 53,23 miliónov €.

Ak sa spoločníci rozhodnú o nerozdelení zisku, výsledok hospodárenia minulých rokov predstavuje vlastný zdroj spoločnosti a za rok 2021 je to 14,05 miliónov €, výsledok hospodárenia po zdanení je vo výške 8,21 miliónov €.

Zdroj: vlastné spracovanie

Cudzí zdroje spoločnosti tvoria dlhodobé záväzky patria sem napríklad dlhodobé zálohy od odberateľov, dlhodobé zmeny na úhradu a pod. Výška dlhodobých záväzkov je 23,96 miliónov €. Krátkodobé záväzky spoločnosti predstavujú záväzky voči zamestnancom, voči inštitúciám sociálneho a zdravotného poistenia, voči spoločníkom a pod., výška krátkodobých záväzkov je 8,29 miliónov €. Spoločnosť tvorí rezervy vo výške 17,05 miliónov €, patria sem krátkodobé rezervy, zákonné rezervy a ostatné rezervy.

Zdroj: vlastné spracovanie

LIKVIDITA

Výpočet likvidity spoločnosti má nasledovné hodnoty:

UKAZOVATEĽ	2021
Finančné účty	41,61 mil.
Krátkodobý cudzí kapitál	37,53 mil.
Krátkodobé pohľadávky	6,76 mil.
Obežný majetok	80,35 mil.
VÝPOČET LIKVIDITY	
Pohotová likvidita	1,108
Bežná likvidita	1,288
Celková likvidita	2,14

Zdroj: vlastné spracovanie

Ako už bolo spomenuté, optimálna hodnota pohotovej likvidity by mala byť v rozmedzí od 0,2 – 0,8. Ako môžeme v tabuľke vidieť spoločnosť nedosahuje odporúčané hodnoty, hodnota pohotovej likvidity dosiahla úroveň 1,108 . Znamená to, že spoločnosti pripadá na 1 euro krátkodobých záväzkov 1,108 € finančných prostriedkov.

Bežná likvidita by mala byť v rozmedzí od 1 – 1,5. Ako môžeme vidieť v tabuľke bežná likvidita dosiahla hodnotu 1,288 čo znamená, že dosahuje odporúčanú hodnotu

a spoločnosť je schopná vyrovnávať sa so svojimi záväzkami bez potreby predať svoje zásoby.

Optimálna úroveň celkovej likvidity je v intervale od 1,5 – 2,5. Spoločnosť dosiahla úroveň 2,14, čo znamená, že sa spoločnosť držala v optimálnych hodnotách a je schopná uspokojiť svojich veriteľov načas.

ZADLŽENOSŤ

Výpočty ukazovateľov zadlženosti spoločnosti sú nasledovné:

UKAZOVATEĽ	2021
Celková zadlženosť	9,67 %
Stupeň samofinancovania	90,33 %
Úverová zaťaženosť	0,014%

Zdroj: vlastné spracovanie

Pomocou vzorca celkovej zadlženosti dávame do pomeru cudzie zdroje a celkový kapitál spoločnosti. Celková zadlženosť spoločnosti je 9,67 %, takže spoločnosť veľmi málo využíva bankové úvery a finančné výpomoci na financovanie majetku.

Stupeň samofinancovania udáva ako je spoločnosť financovaná vlastným kapitálom. Stupeň samofinancovania vypočítame ako pomer vlastného kapitálu a celkového kapitálu. Hodnota tohto ukazovateľa je 90,33 %, čo nám iba potvrdilo, že spoločnosť na financovanie používa vlastné zdroje.

Pomocou ukazovateľa úverovej zaťaženia vieme zistiť pomer medzi bankovými úvermi a finančnými výpomocami k objemu celkového kapitálu. Ak dáme do pomeru bankové úvery a celkový kapitál spoločnosti tam nám vyšlo, že úverová zaťaženosť spoločnosti nie je ani 1 %, je to konkrétne iba 0,014 % čo znamená, že spoločnosť takmer vôbec nepoužíva bankové úvery a finančné výpomoci na financovanie majetku spoločnosti.

ZISK

Transpetrol, a. s. patrí medzi najväčšie a najvýznamnejšie podnikateľské subjekty na Slovensku, ktoré svojimi aktivitami výrazne ovplyvňujú približovanie kvality života v našej krajine úrovni vyspelých európskych krajín. Zisk je výsledkom hospodárenia spoločnosti a tu môžeme vidieť, že spoločnosť dosahuje slušné zisky. Za rok 2021 je to konkrétne 8,21 mil. €.

Zisk

TRANSPETROL, a.s.

Zdroj: FinStat

TRŽBY

Celkové tržby spoločnosti za rok 2021 predstavujú sumu 59,80 mil. €. Ako môžeme vidieť na grafe, pandémie koronavírusu neovplyvnila ani tržby v roku 2020, na porovnanie môžeme vidieť, že tržby v roku 2020 boli približne o 1 milión vyššie ako v roku 2021. Tu sa presne odráža silná pozícia tejto spoločnosti na trhu a celkovo jej dôležitá úloha v ekonomike na Slovensku.

Tržby

TRANSPETROL, a.s.

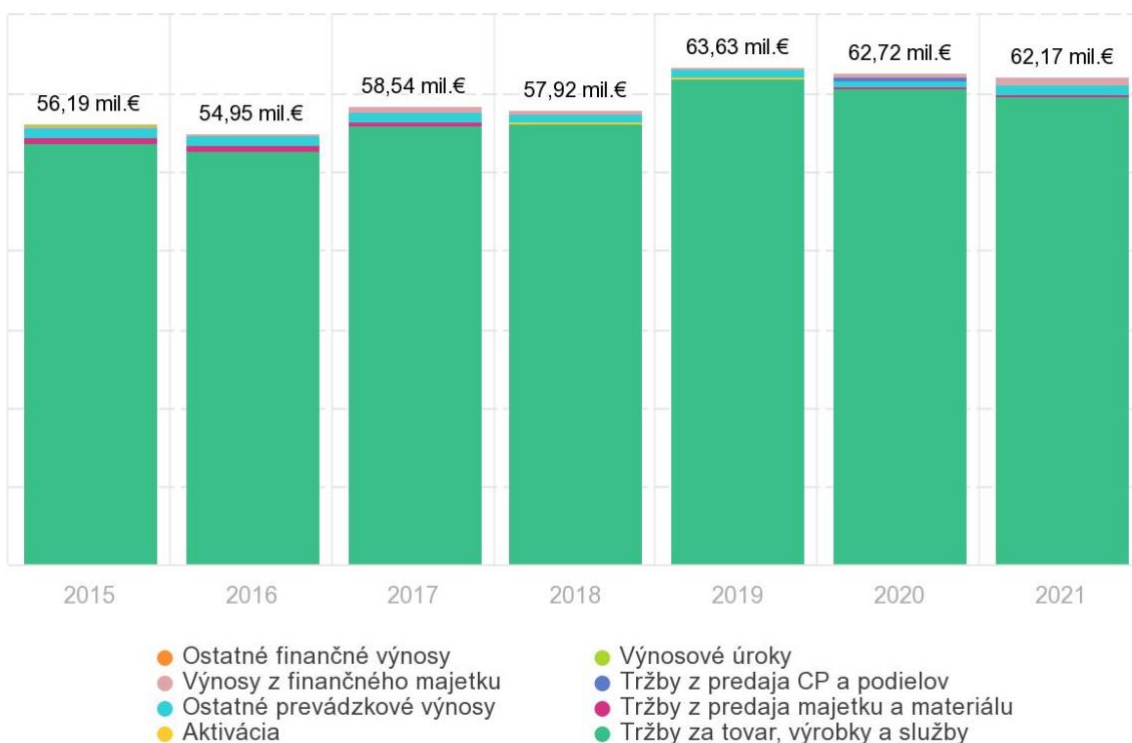
Zdroj: FinStat

VÝNOSY

Celkové výnosy spoločnosti Transpetrol, a. s. boli za rok 2021 vo výške 62,17 mil. €. Ako môžeme na grafe vidieť výnosy sa za sledované obdobie od seba veľmi nelíšia, zaokrúhlene sa vždy držia okolo 60 mil. € ročne. V roku 2020 väčšinu podnikov postihol krízový rok, kvôli pandémie koronavírusu avšak spoločnosť Transpetrol, a. s. k tejto situácii pristúpila mimoriadne zodpovedne a v záujme zabezpečenia bezpečnej prevádzky ropovodného systému v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie prijal viacero preventívnych opatrení na zabránenie šírenia koronavírusu v spoločnosti a tým zabezpečili plynulý chod spoločnosti aj v týchto ťažkých časoch. Napriek tomu, že preprava ropy slovenského ropovodného systému je do značnej miery ovplyvnená požiadavkami trhu a jeho zákazníkov, dlhodobým cieľom skupiny je naďalej zvyšovať množstvo prepravy ropy územím Slovenska. Skupina Transpetrol, a. s. si počas svojej existencie vybudovala silnú pozíciu na trhu a to jej veľmi pomohlo v týchto ťažkých časoch.

Celkové výnosy

TRANSPETROL, a.s.

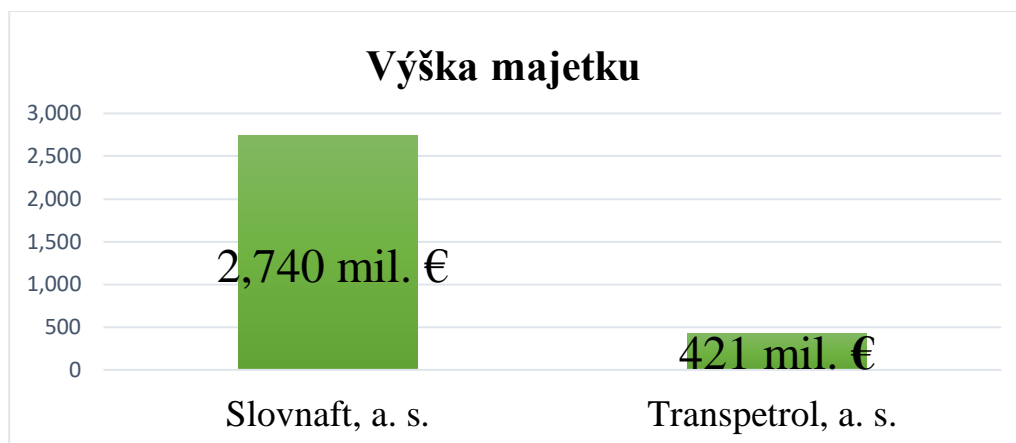

FinStat.sk

Zdroj: FinStat

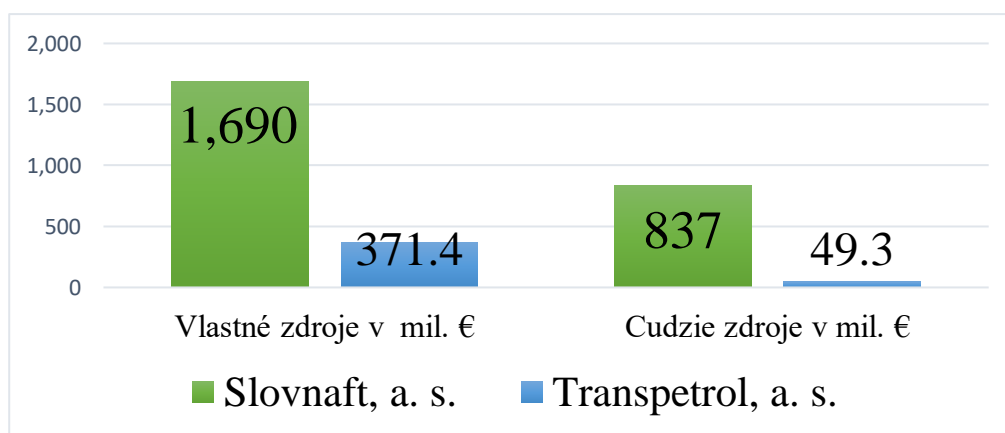
5 Diskusia

V tejto kapitole sa budeme zaoberať zhrnutím a porovnaním akciových spoločností za sledované obdobie, rok 2021. Pomocou grafov si porovnáme, ktorá spoločnosť má väčší majetok, ktorá spoločnosť na financovanie používa viac vlastné zdroje ako cudzie, pozrieme sa na výsledok hospodárenia a porovnáme si celkovú zadlženosť, stupeň samofinancovania a úverovú zaťaženosť.

Zdroj: vlastné spracovanie

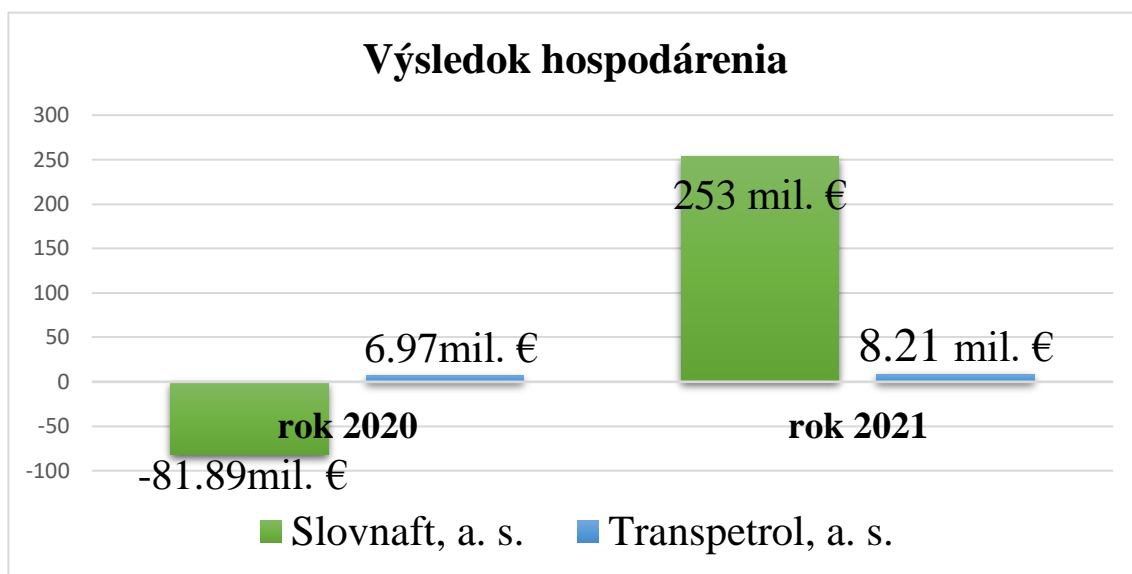
Slovnaft, a. s. vlastní sieť čerpacích staníc po celej Slovenskej republike a okrem toho vlastní aj rafinériu ropy, čo je významná investícia oproti Transpetrolu, a. s. ktorý sa zameriava na prepravu a skladovanie ropy a ropných produktov. Celkovo je teda majetok spoločnosti Slovnaft, a. s. výrazne vyšší s porovnaním majetku spoločnosti Transpetrol, a. s. hlavne kvôli odlišnej činnosti a podnikateľským aktivitám.

Zdroj: vlastné spracovanie

Na druhom grafe môžeme vidieť pomer vlastných a cudzích zdrojov krytia majetku spoločností. Vlastné zdroje sú pre spoločnosti stabilnejšie a bezpečnejšie z hľadiska finančnej situácie, pretože nemusia splácať úroky a šetria tak svoje náklady. Cudzie zdroje krytia majetku sú často viazané na úrokovú sadzbu a obmedzenia, ktoré môžu ovplyvniť činnosť a rozhodovanie spoločnosti. Sloznaft má v porovnaní so spoločnosťou Transpetrol výrazne vyššie aktíva aj pasíva. To môže súvisieť s rozsiahlejšou činnosťou a väčším objemom investícií a obchodovania na trhu.

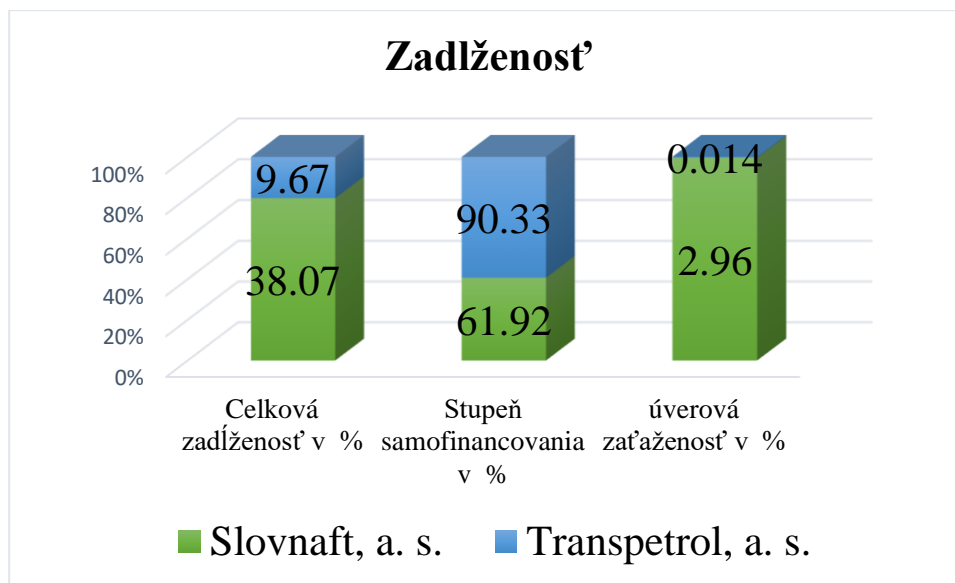
Celkové pasíva, teda zdroje krytia majetku spoločnosti môžu byť ovplyvnené aj rôznymi faktormi, ako sú rozsah podnikania, kapitálové investície, zmeny na trhu a podobne. Hoci obe spoločnosti vyžívajú hlavne vlastné zdroje krytia svojho majetku, môžu sa v ich finančnej situácii vyskytovať rozdiely, ktoré môžu ovplyvňovať ich konkurencieschopnosť a hospodárenie.

Zdroj: vlastné spracovanie

Výsledok hospodárenia je jeden z najdôležitejších vlastných zdrojov krytia majetku. Ako môžeme na grafe vidieť spoločnosť Sloznaft, a. s. v roku 2020 dosiahla stratu 81,89 miliónov € a spoločnosť Transpetrol, a. s. zisk 6,97 miliónov €.

V roku 2021 sa spoločnosti Sloznaft, a. s. podarilo dosiahnuť najvyšší zisk aký kedy spoločnosť dosiahla a to konkrétne 253 miliónov €. Transpetrol, a. s. dosiahla zisk 8,21 miliónov €.

Zdroj: vlastné spracovanie

Na základe analýzy vývoja ekonomiky sme využili ukazovatele zadlženosti a na grafe môžeme vidieť, že spoločnosť Transpetrol má výrazne priaznivejšie výsledky čo sa týka celkovej zadlženosti, stupňa likvidity a aj úverovej zaťaženosť. Celková zadlženosť Slovnaftu je o 28,4 % väčšia ako u Transpetrolu.

Stupeň samofinancovania je opakom zadlženosti a vypovedá o tom ako je podnik financovaný vlastným kapitálom. U oboch spoločností je na dost' vysokej úrovni, čo znamená, že obe spoločnosti na krytie svojho majetku využívajú najmä vlastné zdroje. Transpetrol však svoje zdroje využíva o 28 % viac ako Slovnaft.

Na základe ukazovateľa úverová zaťaženosť vieme zistiť pomer medzi bankovými úvermi a finančnými výpomocami k objemu celkového kapitálu. Úverová zaťaženosť je na veľmi nízkej úrovni u oboch spoločností, to znamená, že úvery a finančné výpomoci využívajú veľmi málo a len v ojedinelých prípadoch.

Na základe zistených skutočností som dospela k záveru, že obe spoločnosti využívajú rôzne zdroje krytia svojho majetku. Slovnaft má viac vlastných zdrojov ako Transpetrol. Transpetrol má výhodu v nižšej úrovni zadlženosti, čo naznačuje, že riziko straty solventnosti spojené s cudzími zdrojmi krytia majetku sú nižšie. Výsledky práce by mohli byť užitočné pre akcionárov, manažment a investičné spoločnosti, ktoré by mohli tieto informácie využiť pri rozhodovaní o svojich investičných stratégiách, pri nákupe alebo predaji akcií spoločností.

Záver

Cieľom bakalárskej práce bolo zhodnotenie zdrojov krytia majetku vo vybraných akciových spoločnostiach v sledovanom období. Predmetom analýzy sú dve akciové spoločnosti a to Slovnaft, a. s. a Transpetrol, a. s. Vybrané podniky budeme skúmať na základe výkazov z účtovnej závierky. Sledované obdobie je rok 2021.

Zdroje krytia majetku rozdeľujeme na vlastné a cudzie. Informácie o nich sa nachádzajú v súvahe účtovnej závierky. Vlastné zdroje sú vytvorené svojou činnosťou podniku. Medzi vlastné zdroje krytia patria základné imanie, kapitálové fondy, fondy tvorené zo zisku a výsledok hospodárenia. Cudzie zdroje sú získané od externých subjektov. Medzi cudzie zdroje krytia patria krátkodobé a dlhodobé záväzky, rezervy, bankové úvery a finančné výpomoci. Všetky tieto položky vlastného imania a záväzkov spoločností sme charakterizovali v štvrtej kapitole práce.

Pri analýze zdrojov krytia majetku sme využívali metodické nástroje finančnej analýzy, t. j. pomerové ukazovatele, ukazovatele likvidity a ukazovatele zadlženosti. Pomocou ukazovateľov likvidity sme zhodnotili finančné zdravie podniku, či je podnik schopný hradiť svoje krátkodobé záväzky včas. Spoločnosť Transpetrol, a. s. v porovnaní so spoločnosťou Slovnaft, a. s. mala priaznivejšie výsledky a dosahovala odporúčané hodnoty, ktoré by mala či už pohotová, bežná alebo celková likvidita dosahovať.

Pomocou ukazovateľov zadlženosti sme zistili, že spoločnosť Transpetrol má výrazne priaznivejšie výsledky čo sa týka celkovej zadlženosti, stupňa likvidity a aj úverovej zaťaženia. Celková zadlženosť Slovnaftu bola o 28,4 % vyššia ako u Transpetrolu.

Opakom zadlženosti je stupeň samofinancovania, ktorý vypovedá o tom ako je podnik financovaný vlastnými zdrojmi. Obe spoločnosti dosiahli vysokú úroveň, čo znamená, že obe spoločnosti na krytie svojho majetku využívajú najmä vlastné zdroje. Zistili sme, že Transpetrol svoje zdroje využíva o 28 % viac ako Slovnaft.

Ukazovateľom úverová zaťaženosť sme zistili, že pomer medzi bankovými úvermi a finančnými výpomocami k objemu celkového kapitálu je na veľmi nízkej úrovni u oboch

spoločností, čo znamená, že úvery a finančné výpomoci využívajú veľmi málo a len v ojedinelých prípadoch.

Na základe zistení a porovnaní oboch spoločností som došla k záveru, že spoločnosť Slovnaft, a. s. je stabilnejšia spoločnosť s väčším majetkom. Transpetrol sa viac orientuje na využívanie vlastných zdrojov majetku, čo predstavuje obrovskú výhodu pre spoločnosť.

Vzhľadom na ukazovatele zadlženosti môžeme povedať, že obe spoločnosti sú finančne stabilné a majú dostatočné zdroje na financovanie svojho podnikania. Avšak u spoločnosti Transpetrol, a. s. vidíme výrazne kladný rozdiel v úrovni zadlženosti a využívaní vlastných zdrojov. Spoločnosť Slovnaft, a. s. viac využíva bankové úvery a finančné výpomoci na uskutočňovanie svojich podnikateľských aktivít ale v primeraných hodnotách, ktoré nie sú pre spoločnosť hrozbou.

Výsledky práce by mohli byť užitočné pre akcionárov, manažment a investičné spoločnosti, ktoré by mohli tieto informácie využiť pri rozhodovaní o svojich investičných stratégiách, pri nákupe alebo predaji akcií spoločností.

Zoznam použitej literatúry

GURČÍK, Ľubomír - Podnikateľská analýza a kontroling. Nitra: SPU, 2004, 163 s. ISBN 80-8069-449-4

JUHÁSZOVÁ, Zuzana – MÁZIKOVÁ, Katarína – PAKIŠOVÁ, Renáta, KADLEČÍKOVÁ, Oľga, Účtovníctvo, vydavateľstvo Wolters Kluwer, 2021, 276 s, ISBN 978-80-7676-252-7.

LISÝ, Ján a kolektív, Ekonomia, vydavateľstvo Wolters Kluwer, 2016, 624 s, ISBN 978-80-75522-75-7.

NOVOTNÁ, Ľudmila. Vlastné a cudzie zdroje krytia majetku. In: Daňový a účtovný poradca podnikateľa. -Žilina: Poradca podnikateľa 2019

PATAKY, Jozef - HACHEROVÁ, Žofia - KOČNER, Marián 2008. Základy účtovníctva, Nitra, 216s. ISBN 978-80-552-0009.5.

SIVÁK, Rudolf - BELÁNOVÁ, Katarína 2015 Financie podnikateľskej sféry (online) Bratislava : SPRINT, 344 s, ISBN 978-80-89710-16-4.

ŠOSTRONEKOVÁ, Marta - KAJANOVÁ, Jana 2009, Podvojný účtovníctvo podnikateľa po prechode na euro, Bratislava: EPOS, 447 s, ISBN 978-80-8057-803-9.

Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92 zo 16. decembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 3. decembra 2014 č. MF/23377/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre veľké účtovné jednotky a subjekty verejného záujmu, v znení neskorších predpisov.

Právny a informačný portál dostupný na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>

Informácie o akciovej spoločnosti dostupné na internete:

<https://www.podnikajte.sk/ine-obchodne-spolocnosti-a-druzstvo/charakteristika-as>

https://maronekpartners.sk/blog/akciova-spolocnost-a-s-definicia-vyhody-zalozenie?gclid=Cj0KCQiAveebBhD_ARIsAFaAvrGbL-

[ELqGhUtpNzT7VQUPkVOx9FG0xtujkCChHDozOG5vZI49gAEyoaAhqxEALw_wcB](https://www.podnikajte.sk/ine-obchodne-spolocnosti-a-druzstvo/charakteristika-as)

<https://www.sme.sk/c/2121237/druhy-akcii.html>

Poradca. sk informačný portál dostupný na internete:

<https://www.poradca.sk/spravodajstvo/ekonomika-a-podnikanie/statutarne-a-ostatne-fondy-zo-zisku/20/7048>

<https://podnikam.sk/slovník/kratkodoby-financny-majetok/>

<https://www.podnikajte.sk/uctovnictvo/rezervy>

Ako účtovať - internetový portál dostupný na internete: <https://www.ako-uctovat.sk/clanok.php?t=Majetok-a-zdroje-krytia-majetku-Suvaha-druhy-suvah&idc=53>

Hlavná stránka spoločnosti Slovnaft, a. s. dostupná na internete: <https://slovnaft.sk/sk/o-nas/nasa-spolocnost/>

Hlavná stránka spoločnosti Transpetrol, a. s. dostupná na internete: <https://www.transpetrol.sk/o-spolocnosti/hlavne-aktivity-transpetrol>

FinStat internetový portál dostupný na internete: <https://finstat.sk/31322832>

<https://finstat.sk/31341977>

Ukazovatele likvidity dostupné na internete: <https://podnikovaanalyza.sk/financna-analyza/pomerove-financne-ukazovatele/ukazovatele-likvidity/>

Ukazovatele zadlženosti dostupné na internete: <https://podnikovaanalyza.sk/financna-analyza/pomerove-financne-ukazovatele/ukazovatele-zadlzenosti/>